

**DOMNULUI AUGUSTIN ZEGREAN,
PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE**

Stimate Domnule Președinte,

În temeiul art.14, art. 18 alin (1) și art. 28 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, înaintăm onoratei Curți prezentul punct de vedere formulat sub forma procedurii

AMICUS CURIAE

referitor la legea pentru modificarea și completarea Legii nr.3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului.

Suplimentar față de cele menționate în sesizarea oficială înaintată de un grup de deputați în temeiul art. 146 lit. a) din Constituție și ale art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, avansăm un punct de vedere care se referă la prevederile menționate în sesizarea oficială și care nu pot fi disociați de acestea.

Considerăm că legea criticată în sesizare este neconstituțională, întrucât articolul nr.1, punctul nr. 1 al legii, adoptat în forma: „*La articolul 5, alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) Referendumul este valabil dacă la acesta participă cel puțin 30% din numărul persoanelor înscrise în listele electorale permanente”*”,

încalcă prevederile următoarelor articole din Constituția României:

- art. 1 alin. (3) și alin.(5),
- art. 2 alin. (1) și alin. (2)
- art. 81 alin. (1) și (2)
- art. 147 alin. (4)

In fapt: legea referendumului a suferit numeroase modificări în ultimii ani, cele mai multe dintre acestea fiind adoptate în vederea sau în cadrul procedurii de suspendare a Președintelui României (atât în anul 2007, cât și în anul 2012).

Aceste modificări au vizat articolul 10 din legea privind organizarea și desfășurarea referendumului, încercându-se stabilirea unor condiții derogatorii de la majoritatea absolută instituită de articolul 5, alineatul (2), care prevede că “*Referendumul este valabil dacă la acesta participă cel puțin jumătate plus unul din numărul persoanelor înscrise în listele electorale permanente*”.

De data aceasta, prin legea adoptată de Camera Deputaților la data de 29 mai 2013 în calitate de camera decizională, se urmărește modificarea condiției generale de valabilitate a oricărui tip de referendum (fără a face vreo distincție între referendumul de revizuire a Constituției, cel de demitere a Președintelui României sau cel inițiat de Președintele României).

Este propus un prag de validare (cворum) de 30%, pe care inițiatorul legii îl motivează în două etape:

- prima etapă constituie o delegitimare politică a cvorumului de 50%, printr-un exemplu *ad absurdum* luat din perioada comunistă a istoriei României, exemplu care nu este relevant pentru realitatea juridică actuală a României ca stat de drept: „*Un referendum la care se prezintă 99% din electorat nu este mai concludent decât unul la care se prezintă doar 50%. Celebrul referendum inițiat de Nicolae Ceaușescu se plasa, fără îndoială, pe culmile totalitare ale participării la vot. Puțini ar susține însă că era o referință pentru „democrația participativă”.*”

- a doua etapă constituie o delegitimare a atitudinii de neparticipare la referendum, văzută de inițiatorul legii ca fiind expresia unei apatii politice: „*Pe baza experiențelor italiană și daneză, unii cercetători ai problemei au făcut observația că cerința cvorumului a deschis, pentru susținătorii status quo-ului, un curs diferit al acțiunii, prin promovarea unei campanii de ne-mobilizare la referendum. In acest fel, absenteeismul poate fi considerat ca vot negativ și, în consecință, procentul de participare este mai scăzut decât cel ce ar fi putut fi în absența cvorumului [...]. Pe aceeași linie de cercetare, H. Herrera demonstrează că un prag de validare îi îndeamnă pe opozanți să evite dezbaterea și să încurajeze apatia, deoarece, în condițiile unui non-combat, opiniile nu se polarizează suficient de puternic”.*”

Inițiatorul legii ignoră în motivarea sa considerentele Hotărârii Curții Constituționale nr.3 din 2 august 2012, care stabilea că „*Alegând să nu își exercite un drept constituțional, cetățenii își văd realizate propriile lor convingeri prin neacceptarea, în mod indirect, a celor contrare. De aceea, neparticiparea la referendum, mai exact neexercitarea dreptului la vot, este tot o formă de exprimare a voinței politice a cetățenilor și de participare la viața politică”.*”

In drept, legea este neconstituțională din următoarele motive:

I. Prin reglementarea unui cvorum minim de participare de 30% valabil inclusiv pentru procedura de revizuire a Constituției în vigoare (așa cum a fost aceasta modificată și completată prin Legea de revizuire a Constituției României nr. 429/2003, aprobată prin referendumul național din 18-19 octombrie 2003 și intrată în vigoare la data de 29 octombrie 2003, data publicării în Monitorul Oficial al României a Hotărârii Curții Constituționale nr. 3 din 22 octombrie 2003 pentru confirmarea rezultatului referendumului național din 18-19 octombrie 2003 privind Legea de revizuire a Constituției României), este încălcat articolul 1, alineatul (3) din Constituție, potrivit căruia România este „stat de drept”. Or, principiul și realitatea juridică a statului de drept stat se opun aplicării unei reguli *diferite* în timp (cvorum de participare de cel puțin 50% în anul 2003 vs. cvorum de participare de cel puțin 30% din numărul persoanelor cu drept de vot în anul 2013) pentru *o situație juridică identică* (revizuirea Constituției României).

In plus, o astfel de reglementare care lasă la deplina apreciere a legiuitorului stabilirea unui cvorum de participare la referendum, care poate varia numeric în funcție de majoritatea politică din Parlament și de interesele conjuncturale ale acesteia este de natură să creeze o stare generală de incertitudine cu privire la un element esențial al referendumului (anume *valabilitatea* acestuia, element care generează *consecințe juridice directe*, mai ales în cazul celor două referendumuri de tip decizional – cel de revizuire a Constituției și cel de demitere a Președintelui României), intrând astfel în contradicție cu principiul securității juridice instituit implicit de art.1 alin.(5) din Constituție.

Așa cum a arătat Curtea Constituțională în Decizia nr. 51 din 2012, *principiul securității juridice* instituit în mod implicit de art. 1 alineatul (5) din Constituție exprimă, în esență, faptul că „cetățenii trebuie protejați contra unui pericol care vine chiar din partea dreptului, contra unei insecurități pe care a creat-o dreptul sau pe care acesta riscă s-o creeze”. Prin urmare, legea trebuie să fie accesibilă și mai ales previzibilă. De altfel, Curtea Europeană

a Drepturilor Omului a subliniat importanta asigurării accesibilității și previzibilității legii, inclusiv sub aspectul stabilității acesteia.

În cazul de față însă, modificarea legii nr.3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului generează o incertitudine juridică ce decurge din libertatea pe care și-a arogat-o legiuitorul de a stabili în mod arbitrar (fără a ține cont de vreun articol din Constituție sau de vreun principiu general al dreptului) un anumit nivel al cvorumului de valabilitate al referendumului (respectiv 30%) care poate fi oricând modificat în timp în funcție de interesele unei majorități parlamentare. Acest fapt este de natură a prejudicia substanța și efectele juridice ale referendumului (una din formele de exprimare a voinței suverane a poporului român) făcând astfel imposibil de circumstanțiat în mod absolut care este acea voință a poporului (stabilită mereu în funcție de alt cvorum de valabilitate pentru referendum). Prin aceasta, este încălcat imperativul stabilității dreptului în materia referendumului, existând pericolul de a nu se mai putea determina niciodată cu acuratețe care este, de fapt, voința poporului suveran.

II. Prin reglementarea unui cvorum minim de participare la referendum de 30% în același an în care se intenționează revizuirea Constituției României (lucru demonstrat atât de *Hotărârea Parlamentului României nr. 17/2013* privind constituirea Comisiei comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru elaborarea propunerii legislative de revizuire a Constituției României, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 95, din 15 februarie 2013, cât și de *Hotărârea Parlamentului nr. 35/2013* pentru modificarea anexei la Hotărârea Parlamentului României nr. 17/2013 privind constituirea Comisiei comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru elaborarea propunerii legislative de revizuire a Constituției României, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 237, din 24 aprilie 2013), este încălcată o recomandare a *Codului de bune practici în materie de referendum*, adoptat de Consiliul pentru alegeri democratice la cea de-a 19-a reuniune (Veneția, 16 decembrie 2006) și de Comisia de la Veneția la cea de-a 70-a Sesiune Plenară (Veneția, 16-17 martie 2007).

Codul stipulează la art. II, alineatul 2, punctul b) ca „*Aspectele fundamentale în materia dreptului referendar nu trebuie să poată fi modificate cel puțin un an înainte de referendum, sau trebuie reglementate de Constituție ori la un nivel superior legii ordinare*”. Unul dintre aspectele fundamentale în materia dreptului referendar, vizează „*efectele referendumului*”. Or, modificând în mod arbitrar (chiar în anul în care se intenționează organizarea unui referendum) însăși condiția formală care generează efectele referendumului (*pragul de valabilitate*) legiuitorul afectează un aspect fundamental, anume *efectele juridice* posibile al referendumului decizional de revizuire a Constituției.

Intenția explicit declarată a inițiatorului legii este aceea de a facilita (prin scăderea cvorumului de valabilitate la referendum de la 50% la 30% din numărul total al cetățenilor cu drept de vot), adoptarea unei variante revizuite a Constituției României. Aceasta demonstrează că legiuitorul urmărește în mod conștient obținerea unui *anumit efect juridic al referendumului*. Or, aceasta intenție (transpusă în legea criticată) contravine în mod manifest recomandărilor *Codului de bune practici în materie de referendum*, art. II, alineatul 2, punctul c) prin aceea ca se încearcă afectarea unui aspect fundamental al referendumului (efectul său).

III. La nivel constituțional, referendumul a fost consacrat ca modalitate de consultare prin care poporul are posibilitatea de a exercita în mod direct suveranitatea națională, exprimându-și voința cu privire la probleme de interes general sau care au o importanță deosebită în viața statului.

Cadrul constituțional privind referendumul este reprezentat de următoarele prevederi din legea fundamentală:

- Art.2 alin.(1): "Suveranitatea națională aparține poporului român, care o exercită prin organele safe reprezentative, constituite prin alegeri libere, periodice și corecte, precum și prin referendum.";

- Art.73 alin.(3) lit.d): "(3) Prin lege organică se reglementează: (...) d) organizarea și desfășurarea referendumului.";

- Art.90: "Președintele României, după consultarea Parlamentului, poate cere poporului să-și exprime, prin referendum, voința cu privire la probleme de interes național.";

- Art.95 alin.(3): "Dacă propunerea de suspendare [a Președintelui României] din funcție este aprobată, în cel mult 30 de zile se organizează un referendum pentru demiterea Președintelui.";

- Art.151 alin.(3): "Revizuirea [Constituției] este definitivă după aprobarea ei prin referendum, organizat în cel mult 30 de zile de la data adoptării proiectului sau a propunerii de revizuire."

Prevederile constituționale au fost concretizate la nivel de lege organică, fiind detaliate și dezvoltate prin Legea nr.3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.84 din 24 februarie 2000, cu modificările și completările ulterioare.

Problema principială ridicată de legea criticată este de a stabili dacă există un articol explicit în Constituție care să instituie un anumit cvorum de valabilitate al referendumului sau dacă efectele juridice ale referendumului sunt lăsate de legiuitorul constituțional pe seama reglementării ulterioare (prin lege organică), așa cum pare a reieși din articolul 73 alin.(3) lit. d) din Constituție, care stabilește că "*Prin lege organică se reglementează: (...) d) organizarea și desfășurarea referendumului*".

Trebuie prin urmare determinat dacă revine legii organice să stabilească, în mod concret, condiția de valabilitate și, implicit, efectele juridice al referendumului.

Aceasta interpretare care lasă efectele instituției referendumului (ca modalitate de exercitare a suveranității poporului) pe seama legii organice nu poate fi primită deoarece contrazice articolul 2, alineatul (1) din Constituție, care stabilește ca poporul își exercită suveranitatea „[...] precum și prin referendum” , iar nu „[...] precum și prin referendum, *în condițiile legii*”.

Referendumul, ca exercițiu *direct* al suveranității poporului, nu este condiționat sub aspectul efectelor juridice de legea organică, aceasta reglementând doar aspecte legate de „organizarea și desfășurarea referendumului”, așa cum stabilește 73 alin.(3) lit. d). De altfel, în Decizia nr. 567 din 2006, publicată în Monitorul Oficial nr. 613 din 14 iulie 2006, Curtea Constituțională a stabilit care este interpretarea corectă a art. 73, alineatul (3) lit.d) din Constituție: „Prevederile art. 12 alin. (1) din Legea nr. 3/2000 nu sunt susținute nici de dispozițiile art. 73 alin. (3) lit. d) din Constituție, potrivit cărora prin lege organică se reglementează „organizarea și desfășurarea referendumului”, întrucât *textul are în vedere stabilirea prin lege a unor măsuri tehnice, procedurale, necesare în procesul de consultare a poporului pe calea referendumului*”. În același sens, confirmându-și în anul 2012 propria jurisprudență, Curtea Constituțională a explicat interpretarea din anul 2006: „*Constituie astfel de aspecte tehnice și de detaliu cele care privesc, de exemplu, programul calendaristic pentru realizarea acțiunilor necesare desfășurării referendumului, bugetul alocat acestuia, modelul ștampilelor, buletinelor de vot, listelor electorale și proceselor-verbale ce urmează a fi utilizat*” (a se vedea Decizia nr. 736 din 24 iulie 2012 publicată în Monitorul Oficial nr. 516 din 25 iulie 2012). Nu exista în jurisprudența Curții nici o decizie prin care articolul 73 alin. (3) lit. d) din Constituție sa fie interpretat în sensul asimilării pragului de valabilitate (cvorum) la referendum cu o măsura tehnico-procedurală privind „organizarea și desfășurarea referendumului”.

Prin urmare, nivelul cvorumului, care este însăși condiția formală în funcție de care Curtea Constituțională este îndreptățită, în temeiul art. 164 litera (i) din Constituție să „confirme rezultatele referendumului”, nu este un simplu aspect de ordin tehnic sau procedural, ci este un aspect substanțial, pentru clarificarea căruia este necesar să se determine intenția legiuitorului constituant cu privire la pragul de valabilitate al referendumului, printr-o interpretare sistematică a Constituției ce coroborează articolele privitoare la referendum cu alte articole care stabilesc modalitatea cea mai sigură de cuantificare a voinței corpului electoral.

Întrucât nu exista în Constituție o prevedere care să precizeze în mod explicit condiția formală a valabilității referendumului, aceasta trebuie determinată prin raportare la articolul sau articolele cu valoare de principiu care stabilesc fără echivoc sensul termenului de „majoritate” a corpului electoral, în funcție de care se poate determina cu precizie maximă care este rezultatul corect al unei consultări populare.

Așa cum a arătat Curtea Constituțională în Decizia nr. 683 din 27 iunie 2012, publicată în Monitorul Oficial nr. 479 din 12 iulie 2012, „*art.80 alin.(1) din Constituție este un text constituțional de principiu*”. Acesta stabilește ca statul român, ca expresie juridică, politică și socială a voinței poporului suveran, este reprezentat de Președintele României, care veghează la respectarea Constituției și la buna funcționare a autorităților publice.

Or, în cadrul sistemului constituțional românesc Președintele României, ca șef al statului (a se vedea în acest sens Hotărârea nr.3 din 9 septembrie 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, nr.216 din 11 septembrie 1996 și Decizia nr.147 din 21 februarie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, nr.162 din 7 martie 2007) *este autoritatea publică care reprezintă cel mai fidel voința întregului corp electoral* dat fiind faptul că, pentru dobândirea acestei funcții de înaltă reprezentativitate, Președintele României este ales de cetățeni prin „*vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat*” (articolul 81, alineatul 1 din Constituție), iar pentru cuantificarea acestui scrutin deschis tuturor cetățenilor cu drept de vot, legiuitorul constituant a stabilit cu precizie sensul termenului de *majoritate*: „Este declarat ales candidatul care a întrunit, în primul tur de scrutin, *majoritatea de voturi ale alegătorilor înscriși în listele electorale*” (Articolul 81, alineatul 2).

Conferind Președintelui României (la articolul 80, alineatul 1) cea mai înaltă funcție de reprezentare (reprezentant al statului român) legiuitorul constituant nu a instituit alt tip de „majoritate” decât aceea care se raportează la *întregul corp electoral*, format din *alegătorii înscriși în listele electorale* în temeiul îndeplinirii condiției de vârstă stabilită de Constituție în articolul 36 alineatul 1 („Cetățenii au drept de vot de la vârsta de 18 ani, împliniți până în ziua alegerilor inclusiv”), aceștia aplicându-i-se, firește, restricțiile detaliate de articolul 36, alineatul 2 („Nu au drept de vot debilii sau alienații mintal, puși sub interdicție, și nici persoanele condamnate, prin hotărâre judecătorească definitivă, la pierderea drepturilor electorale”).

Prin urmare, articolul 81 alineatul (2) din Constituție care descrie în mod precis modalitatea de cuantificare a voinței întregului corp electoral, stabilind explicit că aceasta se determină conform regulii „*majorității de voturi ale alegătorilor înscriși în listele electorale*”, este un articol cu valoare de principiu și pentru determinarea condiției de valabilitate a referendumului, care este un act prin care corpul electoral își poate manifesta voința cu privire la: revizuirea Constituției, demiterea Președintelui României, o problemă de interes național.

Curtea Constituțională a arătat, în Decizia nr. 736 din 24 iulie 2012, publicată în Monitorul Oficial nr. 216 din 25 iulie 2012, că referendumul este un „instrument al democrației *directe*”.

Pe cale de consecință, este perfect legitimă și întru totul conformă literei și spiritului Constituției aplicarea și în cazul referendumului (indiferent de tipul acestuia) a criteriului de cuantificare a voinței corpului electoral, așa cum se manifesta aceasta în cazul alegerii

Președintelui României prin vot „direct” (articolul 81, alineatul 1): „*majoritatea de voturi ale alegătorilor înscriși în listele electorale*”. Or, întrucât Constituția nu conține alte precizări, termenul de „majoritate” trebuie interpretat în sensul comun de *majoritate numerică simplă*, determinată conform regulii 50%+1 din numărul de alegatori înscriși în listele electorale.

De altfel, este lesne de observat că atunci când operează cu termenul de „majoritate”, legiuitorul constituțional îl înțelege întotdeauna în sensul său matematic (50%+1) și îl aplică tuturor autorităților publice ale statului roman:

1. **Președintele României** (alegerea și demiterea):

Art. 81, alin. (2). "Este declarat ales candidatul care a întrunit, în primul tur de scrutin, *majoritatea de voturi* ale alegătorilor înscriși în listele electorale".

Art. 95, alin. (1): „În cazul săvârșirii unor fapte grave prin care încalcă prevederile Constituției, Președintele României poate fi suspendat din funcție de Camera Deputaților și de Senat, în ședință comună, *cu votul majorității* deputaților și senatorilor, după consultarea Curții Constituționale”

2. **Guvernul României** (investirea și demiterea):

Art. 103, alin. (3): „Programul și lista Guvernului se dezbate de Camera Deputaților și de Senat, în ședință comună. Parlamentul acordă încredere Guvernului *cu votul majorității* deputaților și senatorilor”.

Art. 113, alin. (1): „Camera Deputaților și Senatul, în ședință comună, pot retrage încrederea acordată Guvernului prin adoptarea unei moțiuni de cenzură, *cu votul majorității* deputaților și senatorilor”.

3. **Parlamentul României** (legiferarea):

Art. 76, alin.(1) : „Legile organice și hotărârile privind regulamentele Camerelor se adoptă *cu votul majorității* membrilor fiecărei Camere”.

Coroborarea acestor articole arată ca atât modul de alegere al autorităților publice centrale, cât și funcționarea lor se bazează pe regula "majorității", o regulă pe care legiuitorul Constituțional a înscris-o în mod explicit la respectivele articole mai sus menționate și pe care a înțeles-o în sensul ei strict matematic de 50%+1.

Întrucât Președintele, Parlamentul și Guvernul sunt autorități ale statului care fie sunt alese în mod direct de corpul electoral (este cazul Președintelui) conform regulii majorității, fie sunt investite ori funcționează în baza aceleiași reguli a majorității (Guvernul și Parlamentul), nu se poate susține că pentru deținătorul suveranității (poporul), regula de cuantificare și de determinare a valabilității unui referendum, ca instrument al democrației directe, este aceea a unei „majorități” de 30%, așa cum stabilește legea votată de Parlament pe data de 29 mai 2013 și supusă examinării Curții. Este contrar interpretării sistematice și loiale a Constituției, să se susțină că voința „majorității” corpului electoral, în special în cazul unui referendum, poate fi determinată prin stabilirea unui prag de valabilitate de 30%.

Această reglementare încalcă nu doar articolul 81 din Constituție (cu valoare de principiu în stabilirea sensului noțiunii de „majoritate”), ci și articolul 2, alineatul (2) care stabilește că „*Nici un grup și nici o persoană nu pot exercita suveranitatea în nume propriu*”. Or, prin raportare la *totalitatea corpului electoral* compus din cetățenii cu drept de vot, cifra de 30% participanți la referendum constituie un *grup* pe care legiuitorul ordinar și-a arogat libertatea de a-l considera o „majoritate” suficient de legitimă sub aspect numeric încât să

valideze un referendum. Aceasta situație absurdă la nivel juridic cade sub incidența art. 2, alineatul 2 din Constituție, care interzice ca acest *grup* de minim 30% din totalul cetățenilor cu drept de vot să exercite suveranitatea *în nume propriu*.

Atunci când legiuitorul constituant a dorit să instituie în legea fundamentală un alt tip de majoritate decât cea strict matematică (50%+1) a făcut-o explicit, cum este cazul procedurii de revizuire a Constituției, reglementată la art. 151, alineatul 1 („Proiectul sau propunerea de revizuire trebuie adoptată de Camera Deputaților și de Senat, cu o majoritate de cel puțin *două treimi* din numărul membrilor fiecărei Camere) și la art. 151, alineatul 2 („Dacă prin procedura de mediere nu se ajunge la un acord, Camera Deputaților și Senatul, în ședință comună, hotărăsc cu votul a cel puțin *trei pătrimi* din numărul deputaților și senatorilor”).

Faptul că legiuitorul constituant nu definește explicit la articolul 2 alineatul (1) din Constituție criteriul numeric conform căruia un referendum este considerat valabil nu înseamnă ca acest criteriu poate fi stabilit în mod arbitrar de legiuitorul ordinar, ci doar că acesta din urmă este obligat să interpreteze Constituția în mod loial și să înscrie în legea de organizare și desfășurare a referendumului acel tip de majoritate care este conformă literei și spiritului Constituției. Orice interpretare contrară celor afirmate mai sus ar conferi legiuitorului ordinar dreptul de a *adăuga* la textul constituțional, afectând astfel regimul și consecințele juridice ale referendumului (afectându-i condiția de valabilitate) printr-o simplă lege organică, inferioară ca rang legii fundamentale.

IV. În fine, prin stabilirea cvorumului de valabilitate al referendumului la 30%, legea criticată încalcă și Decizia nr. 731 din 10 iulie 2012, publicată în Monitorul Oficial nr.478 din 12 iulie 2012, care statuează că „întrunirea majorității absolute care constă *în jumătate plus unul din numărul persoanelor înscrise în listele electorale permanente* reprezintă o condiție esențială pentru ca referendumul să poată exprima în mod real și efectiv voința cetățenilor, constituind premisa unei manifestări autentice democratice a suveranității prin intermediul poporului, în conformitate cu principiul statuat în art.2 alin.(1) din Legea fundamentală”. Prin aceste considerente, Curtea a arătat și că „participarea la referendum a *majorității cetățenilor* reprezintă un act de responsabilitate civică” care „dă expresie și exigenței *reprezentativității sub aspectul rezultatului votului*”.

Întrucât puterea de lucru judecat ce însoțește deciziile Curții Constituționale se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor pe care se sprijină acestea, astfel încât nu doar considerentele, ci și dispozitivul deciziilor Curții Constituționale sunt general-obligatorii, potrivit dispozițiilor art.147 alin.(4) din Constituție, și se impun cu aceeași forță tuturor subiectelor de drept, Parlamentul nu poate ignora cele stabilite în Decizia Curții nr. 731 din 10 iulie și nu poate legifera un prag de valabilitate al referendumului mai mic de 50% fără a încălca articolul 1 alineatul (5) și art.147 alin. (4) din Constituție.

În temeiul celor de mai sus, rugăm onorata Curte Constituțională să constate că legea criticată este neconstituțională, deoarece încalcă prevederile art. 1 alin. (5), art. 2 alin.(1) și alin.(2), art. 81 alin.(1) și (2), precum și art. 147 alin.(4) Constituția României.

Semnează,